

Ordføreren for forslagsstillerne (*Dahlgaard*) (RV):

Som et led i bestræbelserne for at bremse den accelererende inflation skal jeg hermed på forslagsstillerens vegne fremsætte forslag til folketingsbeslutning om værdisikret (indeksreguleret) opsparing og finansiering.

Den private opsparing i pengeform er af væsentlig betydning for samfundets kapitaldannelse. I forhold til borgernes indkomster er denne form for opsparing imidlertid gennem en længere årrække faldet betydeligt. Dette må antages at skyldes den kombinerede virkning af inflation og beskatning.

Realværdien af en opsparing, der anbringes i banker og sparekasser eller i obligationer, kan vanskeligt opretholdes, når renteindtægten beskattes som personlig indkomst og der er inflation. Der er derfor behov for en alternativ pengemæssig opsparingsplacering, der giver tilsvarende vilkår som erhvervelse f. eks. af fast ejendom. Forslaget tager sigte på at skabe grundlag for, at penge- og kreditinstitutter m. v. kan udvikle sådanne pengeplaceringsformer.

Efter forslagsstillerens opfattelse vil visse investeringer hensigtsmæssigt kunne finansieres ved værdisikrede (indeksregulerede) lån. Kombinationen af inflation og traditionel lånfinansiering har som bekendt medført en stærk forvriddning af boligbyggeriets vilkår. Spørgsmålet om at finde frem til egnede indeksregulerede finansieringsformer har derfor været et fremtrædende led i de senere års boligpolitiske forhandlinger.

Forslaget tager sigte på at bidrage til en løsning af dette spørgsmål.

Opsparings- og finansieringsordningen, der stiles mod, skal være markedsorienteret, således at den i princippet står åben for enhver, der ønsker at benytte den som låntager eller långiver. Det må påregnes, at det fortrinsvis er langtidsoopsparing og langtidsinvesteringer, der er ordningens naturlige område. Ordningen forventes udviklet i praksis af de sædvanlige kreditinstitutter, og for at sikre at rentedannelsen for værdisikrede lån sker efter almindelige markedsprincipper, skal de enkelte kreditinstitutter i lige høj grad anvende ordningen i relation til låntagere og långivere.

Det økonomiske råds formandskab har gentagne gange beskæftiget sig indgående

med problemerne omkring værdisikret opsparing og finansiering, senest i publikationen „Dansk Økonomi, efteråret 1973“. Idet jeg henviser til den i nævnte publikation givne redegørelse og til bemærkningerne til forslaget til folketingsbeslutning, udtrykker jeg håbet om tingets hurtige og villige behandling.

Arbejdsministeren (*Johan Philipsen*):

Hermed tillader jeg mig at fremsætte forslag til lov om omkostningsdæmpende ydelse.

Forslaget er et led i regeringens pris- og omkostningsdæmpende politik. Jeg skal ikke her komme med en bred redegørelse for regeringens syn på den økonomiske situation og de konsekvenser, regeringen mener bør drages heraf. Disse spørgsmål har været drøftet i folketinget ved talrige lejligheder i den senere tid, og jeg skal derfor alene pege på, at formålet med forslaget er, at imødegå den omkostningsforøgende virkning af de dyrtidsportioner, som udløses ved, at reguleringspristallet for januar 1974 er nået til 127 points.

Dette formål foreslås opnået ved, at der af staten til de enkelte arbejdsgivere — uanset den faktisk anvendte form for dyrtidsregulering — udbetales en ydelse svarende til i alt 1.728 kr. pr. beskæftiget helårsarbejder i 1974.

Da formålet med ordningen først og fremmest er at modvirke prisstigninger i erhvervslivet med udbetaling af yderligere dyrtidsportioner til følge, er staten, amtskommunerne og kommunerne holdt uden for ordningen. Det samme gælder banker, sparekasser og forsikringselskaber.

Hvis formålet med ordningen i øvrigt skal nås, vil det være nødvendigt, at der ved a conto-udbetalinger stilles midler til rådighed for arbejdsgiverne over den periode, i hvilken udbetaling af de omhandlede dyrtidsportioner skal finde sted. På den anden side er det en forudsætning for udbetaling af ydelsen og dermed a conto-udbetalingerne, at de som følge af januarpristallet udløste dyrtidsportioner ikke indregnes i priserne. En hertil sigtende bestemmelse vil blive foreslået indføjet i det af handelsministeren den 29. januar 1974 fremsatte forslag til lov om priser og avancer.

Det er magtpåliggende for regeringen, at

[Arbejdsministeren.]

en sådan ordning kan gennemføres uden en udvidelse af det administrative apparat.

I lighed med den ordning, som blev gennemført i juni 1970 om begrænsning af omkostningsforøgelse som følge af dyrtidsregulering af lønninger, foreslås ordningen derfor gennemført med bistand af Arbejdsmarkedets Tillægspension, som råder over et for opnåelsen af det tilsigtede formål fyldestgørende arbejdsgiverregister samt et dataanlæg.

Ydelsen vil således — med de foran nævnte undtagelser — blive udbetalt til de i Arbejdsmarkedets Tillægspension registrerede arbejdsgivere med beløb, der for den enkelte arbejdsgiver udgør 6 gange det af arbejdsgiveren til Arbejdsmarkedets Tillægspension for kalenderåret 1974 indbetalte arbejdsgiverbidrag.

Der tilsigtes med ordningen principielt fuld dækning for dyrtidsportionerne for det første halvår og 50 pct. i det andet halvår for derved at opnå en gradvis overgang til det tidspunkt, hvor den fulde udgift ved dyrtidsreguleringen skal bæres af erhvervslivet.

Det skønnes, at ordningen vil omfatte ca. 1,2 millioner lønmodtagere, og at udgiften til ydelser vil andrage ca. 1,9 milliarder kr.

Det er på indeværende tidspunkt ikke muligt at skønne over udgifterne ved ordningens administration. Det kan imidlertid oplyses, at der i medfør af den i 1970 etablerede ordning blev udbetalt i alt ca. 318 millioner kr., og at udgifterne til ordningens administration hos Arbejdsmarkedets Tillægspension har udgjort ca. 5,5 millioner kr., altså mindre end 2 pct. af det udbetalte beløb.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, anbefaler jeg lovforslaget til folketingets hurtige og velvillige behandling og kan i denne forbindelse oplyse, at jeg har meddelt folketingets formand, at jeg samtidig med fremsættelse af dette forslag ønsker at tage det af mig den 11.

januar 1974 fremsatte forslag til lov om midlertidig ændring af dyrtidsregulering af arbejdsvederlag tilbage.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning angående folketingets ombudsmands beretning for året 1972.

(Første behandling af forslaget til folketingsbeslutning (nr. XV) findes i tidenden sp. 1727).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 138 stemmer mod 11; 9 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Der vil nu blive givet folketingets ombudsmand meddelelse om denne vedtagelse.

Jeg skal her afbryde mødet.

Folketingets næste møde afholdes i dag kl. 11.10 med følgende dagsorden:

1) *Eventuelt: første behandling af:*

Forslag til lov om omkostningsdæmpende ydelse.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om bygningsfredning.